

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ІНДИВІДУАЛЬНА ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ
від 18.03.2026 р. № 1601/ІПК/99-00-21-02-02 ІПК

Щодо окремих питань оподаткування податком на прибуток підприємств операцій з отримання послуг від неприбуткових організацій

Державна податкова служба України за результатами розгляду звернення АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «_____ БАНК «_____» (далі – Банк) щодо окремих питань оподаткування податком на прибуток підприємств операцій з отримання послуг від неприбуткових організацій, керуючись ст. 52 [Податкового кодексу України](#) (далі – [Кодекс](#)), у межах компетенції повідомляє.

Згідно із зверненням Банк має право надавати банківські та інші фінансові послуги, а також здійснювати іншу діяльність, визначену Законом України «Про банки і банківську діяльність» [від 07 грудня 2000 року № 2121-III](#) (зі змінами) як у національній, так і в іноземній валюті.

Для проведення господарської діяльності та надання послуг Банк укладає договори відповідно до діючого законодавства України. Так, Банком укладаються депозитні (вкладні) договори. При цьому передбачається, що Банк виплачує вкладникові проценти на суму вкладу в розмірі, встановленому договором банківського вкладу. При відкритті банківського рахунку за користування грошовими коштами, що знаходяться на рахунку клієнта, Банк сплачує проценти, сума яких зараховується на рахунок, якщо інше не встановлено договором банківського рахунку або законом.

За договором найму (оренди) Банк отримує нерухоме майно (приміщення) в користування на певний строк за орендну плату для роботи відокремлених підрозділів та для використання їх в іншій господарській діяльності. Додатково до орендної плати передбачається сплата компенсації за комунальні та інші послуги з утримання орендованих приміщень.

Порядок бухгалтерського обліку оренди в банках регулюється [Міжнародним стандартом фінансової звітності 16 «Оренда»](#) (далі – [МСФЗ 16](#)) та [Інструкцією](#) з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України, затвердженою постановою Правління Національного банку України [від 20.12.2005 № 480](#), зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 18.01.2006 за № 40/11914 (зі змінами) (далі – Інструкція). Згідно з [МСФЗ 16](#) та Інструкцією на дату початку оренди орендар визнає актив з права користування та орендне зобов'язання. На дату початку оренди орендар оцінює актив з права користування за собівартістю, а орендне зобов'язання за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату дисконтованих грошових потоків із застосуванням ставки додаткових запозичень. Щомісяця орендар нараховує проценти за орендним зобов'язанням та амортизує актив з права користування. Тобто за договором оренди витрати Банку складаються з нарахованих процентів за орендним зобов'язанням та суми амортизації активу з права користування. При цьому повідомляється, що витрати на компенсацію комунальних витрат та витрат з утримання приміщень, що сплачуються орендодавцю не входять до орендної плати, а відображаються як витрати з утримання приміщень.

Платник податків просить надати індивідуальну податкову консультацію з таких запитань:

1. Чи виникають у Банку різниці, що збільшують фінансовий результат до оподаткування відповідно до п.п. 140.5.4 п. 140.5 ст. 140 [Кодексу](#), за договором банківського вкладу (депозиту), договором банківського рахунку, що укладено з неприбутковою організацією, внесеною до Реєстру неприбуткових установ та організацій (крім бюджетної установи), на суму 30 відсотків нарахованих процентів за вище зазначеними договорами у разі, якщо сума витрат банку перевищує 25 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року?
2. Чи виникають у Банку різниці, що збільшують фінансовий результат до оподаткування відповідно до п.п. 140.5.4 п. 140.5 ст. 140 [Кодексу](#), за договором оренди, укладеним з неприбутковою організацією, внесеною до Реєстру неприбуткових установ та організацій (крім бюджетної установи), на суму 30 відсотків нарахованих процентів за вище зазначеним договором у разі, якщо сума витрат банку перевищує 25 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року?
3. Чи виникають у Банку різниці, що збільшують фінансовий результат до оподаткування відповідно до п.п. 140.5.4 п. 140.5 ст. 140 [Кодексу](#), за договором оренди, укладеним з неприбутковою організацією, внесеною до Реєстру неприбуткових установ та організацій (крім бюджетної установи), на суму 30 відсотків витрат банку на компенсацію комунальних витрат та витрат з утримання приміщень, сплачених безпосередньо орендодавцю?

Щодо запитання 1

Із зазначеного запитання направлено відповідний запит до Міністерства фінансів України, після отримання відповіді на який платнику податків буде повідомлено додатково.

Щодо запитань 2 та 3

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, як встановлено в п. 1.1 ст. 1 [Кодексу](#), регулюються нормами цього [Кодексу](#).

Інші терміни, що застосовуються у [Кодексі](#) не визначаються ним, використовуються у значенні, встановленому іншими законами (п. 5.3 ст. 5 [Кодексу](#)).

Відповідно до п.п. 14.1.185 п. 14.1 ст. 14 [Кодексу](#) постачанням послуг є будь-яка операція, що не є постачанням товарів, чи інша операція з передачі права на об'єкти права інтелектуальної власності та інші нематеріальні активи чи надання інших майнових прав стосовно таких об'єктів права інтелектуальної власності, а також надання послуг, що споживаються в процесі вчинення певної дії або провадження певної діяльності.

Питання найму (оренди) майна регулюються главою 58 [Цивільного кодексу України](#) (далі – [ЦКУ](#)).

Видавнича група «АС»

Відповідно до ст. 759 [ЦКУ](#) за договором найму (оренди) наймодавець передає або зобов'язується передати наймачеві майно у володіння та користування за плату на певний строк.

Законом можуть бути передбачені особливості укладення та виконання договору найму (оренди).

Як встановлено частиною першою ст. 762 [ЦКУ](#) за найм (оренду) майна з наймача справляється плата, розмір якої встановлюється договором найму. Якщо розмір плати не встановлений договором, він визначається з урахуванням споживчої якості речі та інших обставин, які мають істотне значення.

Плата за найм (оренду) майна вноситься щомісячно, якщо інше не встановлено договором (частина п'ята ст. 762 [ЦКУ](#)).

Відносини, що виникають у процесі надання та споживання житлово-комунальних послуг, регулює Закон України «Про житлово-комунальні послуги» [від 09 листопада 2017 року № 2189-VIII](#) (зі змінами) (далі – [Закон № 2189](#)).

Відповідно до п. 2 частини першої ст. 1 [Закону № 2189](#) виконавець комунальної послуги – це суб'єкт господарювання, що надає комунальну послугу споживачу відповідно до умов договору.

Житлово-комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг (п. 5 частини першої ст. 1 [Закону № 2189](#)).

Об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств згідно з абзацом першим п.п. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 [Кодексу](#) є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які визначені відповідними положеннями [Кодексу](#).

Підпунктом 140.5.4 п. 140.5 ст. 140 [Кодексу](#) встановлено, що фінансовий результат податкового (звітного) періоду збільшується на суму 30 відсотків вартості товарів, у тому числі необоротних активів (крім активів з права користування за договорами оренди), робіт та послуг (крім операцій, зазначених у п. 140.2 та п.п. 140.5.6 п. 140.5 ст. 140 [Кодексу](#), та операцій, визнаних контрольованими відповідно до ст. 39 цього [Кодексу](#)), придбаних, зокрема, у неприбуткових організацій, внесених до Реєстру неприбуткових установ та організацій на дату такого придбання, крім випадків, коли сума вартості товарів, у тому числі необоротних активів (крім активів з права користування за договорами оренди), робіт та послуг, придбаних у таких організацій, сукупно протягом звітного (податкового) року не перевищує 25 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, та крім бюджетних установ, Накопичувального фонду, недержавних пенсійних фондів і неприбуткової організації,

Видавнича група «АС»

яка є об'єднанням страховиків, якщо участь страховика у такому об'єднанні є умовою проведення діяльності такого страховика відповідно до закону.

Норми п.п. 140.5.4 п. 140.5 ст. 140 [Кодексу](#) застосовуються за результатами податкового (звітного) року.

Перелік підприємств, установ та організацій, які за умови їх відповідності вимогам п. 133.4 ст. 133 [Кодексу](#) можуть бути віднесені до неприбуткових організацій, які не є платниками податку на прибуток підприємств, встановлено п.п. 133.4.6 п. 133.4 ст. 133 [Кодексу](#).

Отже, якщо за операціями платника податку на прибуток підприємств за договором оренди майна (приміщення) з неприбутковою організацією (крім бюджетної установи) сума вартості послуг з оренди перевищує 25 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, такий платник податку збільшує фінансовий результат відповідного податкового (звітного) періоду за результатами року на суму 30 відсотків вартості таких послуг з оренди відповідно до п.п. 140.5.4 п. 140.5 ст. 140 [Кодексу](#).

Що стосується витрат платника податку на прибуток підприємств з компенсації комунальних витрат та витрат на утримання майна (приміщення) (визначених у договорі окремим платежем), сплачених безпосередньо орендодавцю, що є неприбутковою організацією, то враховуючи, що неприбуткова організація не є виконавцем комунальних послуг та за умови, що зазначені витрати платника податку на прибуток є виключно компенсацією послуг, наданих іншими сторонніми організаціями на користь неприбуткової організації (орендодавця), різниця, встановлена п.п. 140.5.4 п. 140.5 ст. 140 [Кодексу](#), не виникає.

При цьому такі операції з компенсації платником податку на прибуток підприємств комунальних витрат та витрат на утримання орендованого майна (приміщення) при визначенні фінансового результату до оподаткування та відповідно об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств відображаються згідно з правилами бухгалтерського обліку.

Регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку та аудиту, затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі, інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності (абзац перший частини другої ст. 6 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [від 16 липня 1999 року № 996-XIV](#) зі змінами).

Індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію (п. 52.2 ст. 52 [Кодексу](#)).